

Nr. RI18.0088 (2018)

Betreft: Actuele ontwikkelingen afvalinzameling c.a.

Aan de leden van de Gemeenteraad

Inleiding

De laatste tijd staat afvalinzameling en het hierbij halen van de rijksdoelstelling van maximaal 100 kg huishoudelijk restafval per persoon per jaar in 2020 erg in de belangstelling. De frequentiewisseling in Den Helder begin 2017 van restafval en plastic is niet geruisloos voorbij gegaan en de invoering van een nieuw afvalinzamelingssysteem (reeds uitgerold in Julianadorp) had de nodige aandacht. Wij hebben u in juni jl. uitgebreid geïnformeerd over tal van zaken die op afvalgebied spelen (RI18.0061). Inmiddels zijn we drie maanden verder en willen wij u graag informeren over een aantal actuele zaken, waarbij ook de actualisatie van de dienstverleningsovereenkomst met HVC aan de orde komt.

2^e Kwartaalrapportage HVC

Begin september 2018 is van HVC de 2^e kwartaalrapportage over de afvalinzameling in Den Helder ontvangen. Hieronder een aantal in het oog springende zaken en voorzichtige tendensen en prognoses.

Afvalhoeveelheden

Restafval

Ten opzichte van het 2^e kwartaal in 2017 is de hoeveelheid restafval iets gestegen (5,2%). Deze stijging valt te verklaren door de aansluiting van Julianadorp (laagbouw) op ondergrondse verzamelcontainers voor restafval per 1 maart 2018 en ongewenst dumpgedrag (met name in Doorzwin), maar ook door de economische groei die ons land op dit moment doormaakt. Zoals bekend zijn er met betrekking tot het dumpen van afval in Doorzwin maatregelen getroffen. Gemeentebreed blijft het tonnage fijn huishoudelijk restafval schommelen rond de 1000 ton per maand.

GFT en etensresten (GFTe)

In vergelijking tot het 2^e kwartaal 2017 is de hoeveelheid GFT gestegen met 5%, terwijl in het 1^e kwartaal in 2018 een lichte daling het geval was. Een goede ontwikkeling derhalve. Op dit moment hebben gemeente en HVC de focus op het voorkomen van de in gewicht zwaarste afvalcomponent in het restafval (etensresten).

Papier/karton

Zoals ook in het 1^e kwartaal van dit jaar, is in het 2^e kwartaal 2018 in Den Helder wederom meer papier en karton ingezameld, hetgeen verheugend is vanwege de waarde van deze grondstof, het hergebruik en het voorkomen van CO₂-uitstoot door verbranding.

PMD (plastic, blik & drinkpakken)

In het 2e kwartaal 2018 is nog nooit zoveel PMD ingezameld (279 ton, ofwel 20% meer!). Hét bewijs dat de huidige plastic inzameling goed functioneert. Met de uitgifte van de container voor plastic – inmiddels uitgerold in Julianadorp – in de overige wijken (2019/2020) wordt verwacht dat het volume

van het ingezamelde PMD nog meer zal toenemen. Gezien de snelle ontwikkeling op het gebied van sortering en recycling van PMD, alsmede de regelgeving hieromtrent vanuit Europa, zal het recycling resultaat - en de afzet hiervan - naar verwachting nog beter worden.

Glas

Ten opzichte van 2017 is er in het 2^e kwartaal van 2018 16 ton meer glas ingezameld, ofwel een stijging van 6,9%. Samen met Nedvang en HVC zijn in 2017 de blinde vlekken, qua glaszameling, in beeld gebracht en extra containers geplaatst. Hiervoor is destijds een subsidie van Nedvang ontvangen. Deze inzet heeft tot goede resultaten geleid.

Textiel

Ofschoon de hoeveel ingezameld textiel via de verzamelcontainer eenzelfde beeld laat zien als het 2^e kwartaal 2017, blijft deze wijze van inzameling nog steeds een zorgenkindje. De reden hiervan is dat er nog geregeld afkeur van textiel plaatsvindt door vervuiling of vocht en uiteindelijk toch nog in de verbrandingsoven belandt. Medio 2018 zijn een aantal hotspots qua verontreiniging gecontroleerd en zijn er waarschuwingen c.q. boetes uitgedeeld. Dit jaar wordt bekeken of deze wijze van inzameling nog steeds rendabel is.

De hoeveelheid textiel via zakken door Rataplan is ongeveer gelijk gebleven en blijft nog steeds een probaat middel. Wel is er overleg om deze wijze van inzameling prominenter onder de aandacht van onze inwoners te brengen.

Grof huishoudelijk afval

Zeer verheugd kunnen we zijn over het grof huishoudelijk afval dat onze inwoners zelf naar het afvalbrengstation brengen (ABS). De cijfers geven aan dat er 130 ton meer grof afval – gescheiden! - is aangeboden. Afval dat voor een groot deel weer wordt hergebruikt en een nieuwe bestemming krijgt of toepassing vindt. De ingezamelde hoeveelheid grof huishoudelijk afval op afroep is iets afgenomen. Ook het aantal bezoeken is met 3800 toegenomen naar 37.329 bezoekers in één kwartaal. Het is dan ook niet overdreven te constateren dat onze inwoners steeds beter de weg vinden naar het ABS. De verruimde openstelling (tussen de middag en vrijdagmiddag) zal hieraan ook debet zijn.

Conclusie 2e kwartaalrapportage

In 2017 heeft de gemeente Den Helder m.b.t. de vermindering van het restafval en materiaalhergebruik een enorme stap gemaakt. De voorzichtige tendens is dat deze positieve ontwikkeling in 2018 kan worden doorgezet, maar dat de sprong in 2017 stapjes zullen zijn in 2018 en volgende jaren. Dit heeft alles te maken met de al genomen maatregelen, waarvan de frequentiewisseling (restafval en PMD) in 2017 een hele belangrijke was. De gemeente blijft echter met onverminderde energie streven naar een - ook in 2018 - vermindering van het aantal kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar (in 2017 218 kg).

Actualisatie dienstverleningsovereenkomst

Met het in 2010 onderbrengen van de gemeentelijke reinigingsdienst bij HVC, werd een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten waarbij met name de afvalinzameling- en verwerking werd geregeld. In de loop van de tijd zijn er diverse aspecten rond de dienstverlening veranderd en soms binnen, maar ook buiten de DVO om met HVC afgesproken. Hierbij valt o.a. te denken aan het onderhoud van het gemeentelijk wagenpark, gladheidsbestrijding en de afvalinzameling bij de strandlagen. De DVO werd destijds afgesloten voor onbepaalde tijd, maar in ieder geval voor een periode van tien jaar (tot 1 febr. 2020), waarbij afgesproken werd de DVO na deze periode – als de gemeente de diensten van HVC blijft afnemen – te herzien c.q. te actualiseren.

Met de actualisatie van de dienstverleningsovereenkomst is het de wens van de gemeente Den Helder, mede naar aanleiding van het rapport van de rekenkamercommissie (RKC) over de gemeentelijke sturing op HVC, waarbij een aantal aanbevelingen werd gedaan, om o.a.:

1. de duidelijkheid en transparantie binnen de DVO – t.o.v. de huidige – te vergroten;
2. meer flexibiliteit in te bouwen (inspelen op wensen en behoeften van de gemeente);

3. meer sturing, beheersing en regie op het afvalbeleid van de gemeente te bewerkstelligen;
4. meer uniformiteit te hanteren (omzetten oude DVO naar een DVO Nieuwe Stijl); maar ook
5. aandacht voor Social Return On Investment (SROI) op gemeentelijk niveau!

De DVO Nieuwe Stijl nader bekeken

Zaken die in de DVO Nieuwe Stijl zoal worden geregeld zijn o.a.:

- ✓ een overeenkomst voor alle taken die HVC uitvoert;
- ✓ een overeenkomst waaraan op verzoek van Den Helder producten kunnen worden toegevoegd (conform de huidige wet- en regelgeving);
- ✓ beschrijving van de uitvoerende taken middels gedetailleerde productbladen (duidelijkheid);
- ✓ een reële prijs voor een reëel product (transparantie prijs-/kwaliteitsverhouding);
- ✓ duidelijkheid omtrent welke producten worden afgenomen en tegen welke vergoedingen;
- ✓ verwerkingskosten tegen werkelijke tonnen en gerealiseerde tarieven; en
- ✓ vastgestelde evaluatiemomenten (meerdere).

Belangrijkste verschillen tussen de huidige DVO en de DVO Nieuwe Stijl

De verschillen tussen de huidige dienstverleningsovereenkomst en de DVO Nieuwe Stijl zijn o.a.:

- a. meer sturing en invloed door gemeente op resultaat en kwaliteit;
- b. meer duidelijkheid en transparantie voor de gemeente;
- c. geen eenheidstarief per woonhuisaansluiting (!), maar per product inzichtelijk; en
- d. afrekening op basis van het werkelijk aantal ingezamelde tonnen afval (kosten) en grondstofstromen (opbrengsten). Gezien het eenheidstarief in de huidige DVO zijn de (financiële) effecten van het afvalbeleid dan te meten en vooral beïnvloedbaar.

Planning

De actualisatie van de dienstverleningsovereenkomst is een niet te onderschatten project, dat organisatorische, juridische en financiële aspecten in zich heeft, die zowel binnen de gemeente als bij HVC zorgvuldig voorbereid dienen te worden.

Het projectproces rond de actualisatie van de dienstverleningsovereenkomst beslaat een periode van zo'n tien maanden, waarbij de inzet is dat de geactualiseerde DVO vanaf 1 januari 2020 geldend is.

Den Helder, 2 oktober 2018.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
Robert Reus